

**សង្ខេបគោលនយោបាយ៖ ការដោះស្រាយបន្ទុក និង
ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃ NCDs ក្នុងចំណោម
កុមារ និងយុវជននៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍៖ វឌ្ឍនភាព
បញ្ញាប្រឈម និងជម្រើសគោលនយោបាយសម្រាប់
សភា AIPA**

អ្នកស្រាវជ្រាវ៖

សូ សុវណ្ណវិទូ

មជ្ឈមណ្ឌលសភាអាស៊ី (PCAsia) គឺជាស្ថាប័នគាំទ្រសកាងកររដ្ឋសម្រាប់សភាអាស៊ាន ដែលតបតាម សំណើរបស់សមាជិកសភា និងគណៈកម្មការសភា ដើម្បីផ្តល់ជូននូវឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយលទ្ធផល ស្រាវជ្រាវ និងការបណ្តុះបណ្តាលលើបញ្ហាបឋមប្រធានបទសំខាន់ៗ ដែលទាក់ទងនឹងច្បាប់ និងគោល នយោបាយនានា នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ របាយការណ៍នេះផ្តល់ព័ត៌មានជាទស្សនៈទាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ការងារសភា ប៉ុន្តែមិនតំណាង ឬឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសភាអាស៊ី និងសភា និងសមាជិក របស់ខ្លួននៅក្នុងតំបន់។

ខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍បោះពុម្ពនេះគឺសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនមាន បំណងផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ ឬគោលនយោបាយ និងមិនបានដោះស្រាយរាល់បញ្ហាដែលគួរពិចារណា នោះទេ។

ការអនុញ្ញាតឱ្យផលិតឡើងវិញទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក ឬប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារនៅលើគេហទំព័រនេះអាចត្រូវ បានស្វែងរកពីប្រភពឯកសារយោងនៅចុងបញ្ចប់នៃរបាយការណ៍នេះ។

សង្ខេប

ជំងឺមិនឆ្លង រួមទាំងជំងឺធាត់ ជំងឺសរសៃឈាមបេះដូង ជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងជំងឺផ្លូវដង្ហើមរ៉ាំរ៉ៃ កំពុងជះឥទ្ធិពលកាន់តែខ្លាំងឡើងលើកុមារ និងយុវជននៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ជំងឺមិនឆ្លង ទាំងនេះមិនត្រឹមតែបង្ហាញពីបញ្ហាប្រឈមសុខភាពសាធារណៈធ្ងន់ធ្ងរប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងដាក់បន្ទុកសេដ្ឋកិច្ចសង្គមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរផងដែរ ដូចជាបង្កើនតម្រូវការលើសលប់ចំពោះប្រព័ន្ធចែទាំសុខភាព ការបង្កើនអត្រាភាពក្រីក្រ និងការកាត់បន្ថយផលិតភាព។ អត្ថបទសង្ខេបនេះពិនិត្យលើផលប៉ះពាល់នៃ ជំងឺមិនឆ្លង លើកុមារ និងយុវជនក្នុងតំបន់ វាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយនៅទូទាំងប្រទេស និងបង្ហាញពីតួនាទីរបស់សភា AIPA ក្នុងការពន្លឿនសកម្មភាពគោលនយោបាយ។ ប្រទេសដូចជាសិង្ហបុរីបានបោះជំហានយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺមិនឆ្លង រីឯប្រទេសមួយចំនួនទៀត រួមទាំងកម្ពុជា និងឡាវ មានវឌ្ឍនភាពយឺតនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ ។ សភា AIPA មានសារៈសំខាន់ក្នុងការជំរុញកំណែទម្រង់នីតិបញ្ញត្តិ ធានានូវការបែងចែកធនធានគ្រប់គ្រាន់ និងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ ដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិដែលកំពុងកើនឡើងនេះ។

សេចក្តីផ្តើម

ជំងឺមិនឆ្លង គឺជាបុព្វហេតុឈានមុខនៃការស្លាប់ និងពិការភាពនៅទូទាំងពិភពលោក រីឯអាស៊ីអាគ្នេយ៍ក៏មមានការកើនឡើងគួរឲ្យព្រួយបារម្ភ ជាពិសេសក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន។ ជំងឺមិនឆ្លង មានចំនួនច្រើនជាង 74% នៃការស្លាប់នៅក្នុងតំបន់ក្នុងឆ្នាំ 2021[1] ។ អត្រាមរណៈពីជម្ងឺមិនឆ្លង ប្រហែលពាក់កណ្តាលស្ថិតនៅក្រុមអាយុពី 30 ទៅ 69 ឆ្នាំនៅឆ្នាំ 2021[2]។ នេះគឺជាប្រភពចំណូលដ៏សំខាន់សម្រាប់គ្រួសារ និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ហើយអាចរារាំងតំបន់នេះមិនឱ្យក្លាយជាសេដ្ឋកិច្ចធំជាងគេទីបួនរបស់ពិភពលោកនៅឆ្នាំ 2030។

កត្តាដែលរួមចំណែករួមមាន នគរូបនីយកម្មលឿន របបអាហារមិនល្អ និងរបៀបរស់នៅមិនមានសុខភាព។ ប្រសិនបើមិនបានត្រួតពិនិត្យ នោះ ជំងឺមិនឆ្លង នឹងបន្តធ្វើឱ្យសុខភាពសាធារណៈកាន់តែយ៉ាប់យឺន និងរារាំងដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ ដូច្នេះ ការដោះស្រាយជម្ងឺមិនឆ្លង គឺជាកត្តាសំខាន់មិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យលទ្ធផលសុខភាពប្រសើរឡើងប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពផងដែរ។ សភា AIPA មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ

ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលនាំឱ្យមានជំងឺមិនឆ្លង និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ សេដ្ឋកិច្ចសង្គមរយៈពេលវែង។

បន្ទុក និងផលប៉ះពាល់នៃ ជំងឺមិនឆ្លង លើកុមារ និងយុវជន

បន្ទុកនៃជំងឺមិនឆ្លង លើកុមារ និងយុវជននៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ មានច្រើនផ្នែក។ បន្ទុកផ្ទាល់រួមមានការ បង្កើនថ្លៃថែទាំសុខភាព និងបង្កើនតម្រូវការពេទ្យជំនាញ ឬអ្នកឯកទេសផ្សេងៗនៃផ្នែកជំងឺមិនឆ្លង ខណៈ ពេលដែលបន្ទុកដោយប្រយោលប៉ះពាល់ដល់ផលិតភាព ការទទួលបានការអប់រំ និងការរើសអើងក្នុង សង្គម-ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការធាត់ និងជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ។ ភាពធាត់ក្នុងវ័យកុមារបានលេចចេញជាកត្តាហានិ ភ័យដ៏សំខាន់សម្រាប់ ជំងឺមិនឆ្លង ។ ប្រទេសដូចជាម៉ាឡេស៊ី ថៃ និងឥណ្ឌូនេស៊ី បានកំពុងកើនឡើង នៃអត្រាធាត់របស់កុមារ។ ជាង 30% នៃកុមារនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ឥឡូវនេះត្រូវបានរងផលប៉ះពាល់ដោយ ការលើសទម្ងន់ ឬធាត់ ដែលធ្វើឱ្យពួកគេប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់នៃការវិវត្តទៅជាជំងឺទឹកនោមផ្អែម ជំងឺសរសៃឈាមបេះដូង និងជំងឺមិនឆ្លង ផ្សេងទៀត [3]។

ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមមានទំហំធំណាស់។ ជំងឺមិនឆ្លង រួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយឱកាស សិក្សា និងការងារ ដែលបណ្តាលឱ្យធ្លាក់ចូលវដ្តនៃភាពក្រីក្រ។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដូចជាកម្ពុជា និង ឡាវ ដែលមានប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាពទទួលបានថវិកាមានកំរិត, ការចំណាយលើការព្យាបាលជំងឺមិនឆ្លង ការចំណាយពីហោប៉ៅខ្លួនឯងខ្ពស់លើសពី 50% នៃការចំណាយលើសុខភាព សម្រាប់កម្ពុជា និងមី យ៉ានម៉ា ធ្វើឱ្យវិសមភាពសង្គមដែលមានស្រាប់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ [4]។

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ NCD

បណ្តាប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍បង្ហាញកម្រិតផ្សេងៗនៃវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ NCD៖

1. **វឌ្ឍនភាពនាំមុខគេ៖** ប្រទេសសិង្ហបុរីបានរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការដោះស្រាយជំងឺមិនឆ្លង ជា ពិសេសក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន។ យុទ្ធនាការ "[ផែនការមេនៃការរស់នៅប្រកបដោយសុខភាព ល្អ](#)" និងយុទ្ធនាការ "[សង្គ្រាមលើជំងឺទឹកនោមផ្អែម](#)" សង្កត់ធ្ងន់លើការលើកកម្ពស់សុខភាព និងការ អន្តរាគមន៍ដំបូងតាមរយៈកម្មវិធីនៅតាមសាលារៀន និងយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងជាសា ធារណៈ។ វិធានការបទប្បញ្ញត្តិ ដូចជាការយកពន្ធលើភេសជ្ជៈផ្អែមមានជាតិស្ករ គឺជាឧបករណ៍មួយ

ក្នុងការធ្វើឱ្យមានស្ថេរភាពអត្រាធាត់របស់កុមារ និងកាត់បន្ថយជំងឺទឹកនោមផ្អែមដែលចាប់ផ្តើមដំបូង
[5] ។

2. វឌ្ឍនភាពកម្រិតមធ្យម៖ ប្រទេសថៃមានការរីកចម្រើនមធ្យមក្នុងការដោះស្រាយជំងឺមិនឆ្លងក្នុង
ចំណោមកុមារ និងយុវជន តាមរយៈផែនការបង្ការ និងគ្រប់គ្រងជំងឺមិនឆ្លងជាតិរបស់ខ្លួន។ ប្រព័ន្ធចែទាំ
សុខភាពជាសាកលរបស់ប្រទេសបានផ្តល់លទ្ធភាពកាន់តែទូលំទូលាយដល់ការថែទាំបង្ការ និងព្យាបា
លសម្រាប់ជំងឺមិនឆ្លង។ កម្មវិធីនៅតាមសាលាដែលមានបំណងកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភ និងការលើកកម្ពស់
សកម្មភាពរាងកាយក៏ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ ដើម្បីដោះស្រាយភាពធាត់របស់កុមារ។ ទោះបីជាមាន
គំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះក៏ដោយ នគរូបនីយកម្ម និងការកើនឡើងប្រជាប្រិយភាពនៃអាហារកែច្នៃបាននាំ
ឱ្យមានការកើនឡើងនៃភាពធាត់របស់កុមារ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុង។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រ
ដ្ឋាភិបាលថៃ រួមទាំងការលើកកម្ពស់ការជ្រើសរើសអាហារដែលមានសុខភាពល្អ និងលើកកម្ពស់ការ
អប់រំកាយ បានទទួលជោគជ័យខ្លះៗ ប៉ុន្តែនៅមានកម្រិត ជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទ ដែលហេដ្ឋា
រចនាសម្ព័ន្ធចែទាំសុខភាពនៅមិនទាន់អភិវឌ្ឍដូចតំបន់ទីក្រុងនៅឡើយ។ ការពង្រឹងយុទ្ធនាការសុខភាព
សាធារណៈ និងការពង្រឹងការសម្របសម្រួលអន្តរវិស័យអាចជំរុញកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ប្រទេសថៃ
បន្ថែមទៀតក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺមិនឆ្លង [6]។

3. វឌ្ឍនភាពយឺត៖ កម្ពុជា និងឡាវមានការវិវត្តន៍យឺតក្នុងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការដោះស្រាយជំងឺមិន
ឆ្លងក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន។ ប្រទេសទាំងពីរនេះប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាដូចជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
ថែទាំសុខភាពនៅមានកម្រិត ធនធានហិរញ្ញវត្ថុមិនគ្រប់គ្រាន់ និងកង្វះការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះគោល
នយោបាយទប់ស្កាត់ជំងឺ NCD ជាតិ។ ខណៈពេលដែលគោលនយោបាយមួយចំនួនដែលផ្តោតលើការ
កែលម្អលទ្ធភាពទទួលបានការថែទាំសុខភាពត្រូវបានណែនាំ ប៉ុន្តែសេវាទាំងនោះនៅតែមិនទាន់គ្រប់គ្រា
ន់។ ប្រព័ន្ធចែទាំសុខភាពរបស់កម្ពុជា ខ្វះចំណី ហើយការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីហានិភ័យ NCD
មានកម្រិតទាប។ ដូចគ្នានេះដែរ ប្រទេសឡាវជួបការលំបាកជាមួយនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចែទាំសុខភាព
មិនល្អ និងខ្វះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មអាហារមិនល្អ។ ការពង្រឹងប្រព័ន្ធចែទាំសុខ
ភាព និងការបង្កើនមូលនិធិសុខភាពសាធារណៈគឺចាំបាច់សម្រាប់វឌ្ឍនភាពប្រកបដោយអត្ថន័យ [3,
4,7]។

តួនាទីរបស់សភា AIPA ក្នុងការទប់ស្កាត់ និងត្រួតពិនិត្យជំងឺមិនឆ្លង

សភា AIPA មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺមិនឆ្លងតាមរយៈសកម្មភាពនីតិបញ្ញត្តិ ការបែងចែកធនធាន និងកិច្ចសហការក្នុងតំបន់។

1. AIPA អាចពិនិត្យច្បាប់ឡើងវិញដើម្បីធានាបង្កើតបរិយាកាសសុខភាពសម្រាប់កុមារ និងយុវជន។ នេះរួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើនិយតកម្មទីផ្សារនៃអាហារដែលមិនមានសុខភាព ការយកពន្ធលើភេសជ្ជៈមានជាតិស្ករ និងការបង្ខំឱ្យមានការអប់រំកាយនៅក្នុងសាលារៀន។ "សង្គ្រាមលើជំងឺទឹកនោមផ្អែម" របស់ប្រទេសសិង្ហបុរីផ្តល់នូវគំរូមួយសម្រាប់របៀបដែលច្បាប់អាចកំណត់កត្តាហានិភ័យនៅដំណាក់កាលដំបូង។

2. សភាមានតួនាទីធានាអាទិភាពដល់ការទប់ស្កាត់ជំងឺមិនឆ្លងក្នុងថវិកាជាតិ។ សមាជិក AIPA អាចតស៊ូមតិសម្រាប់ការបង្កើនមូលនិធិសម្រាប់យុទ្ធនាការសុខភាពសាធារណៈ អន្តរាគមន៍នៅតាមសាលារៀន និងសេវាថែទាំសុខភាព និង ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យជំងឺមិនឆ្លង ។ តំបន់ជនបទ និងតំបន់ដែលមិនទាន់មានសេវាគ្រប់គ្រាន់ត្រូវការការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ដោយសារតំបន់ទាំងនេះតែងតែជួបប្រទះនូវអត្រាប្រេវ៉ាឡង់ជំងឺមិនឆ្លង ខ្ពស់ជាងមុន ដោយសារលទ្ធភាពទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពមានកម្រិត។

3. ការទប់ស្កាត់ និងគ្រប់គ្រងជំងឺមិនឆ្លង ទាមទារអោយមានការសម្របសម្រួលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងតំបន់។ សភា AIPA អាចជួយសម្រួលដល់ការចែករំលែកចំណេះដឹង ការប្រមូលផ្តុំធនធាន និងការកសាងសមត្ថភាពនៅទូទាំងអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ប្រទេសដូចជាប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលបានកាត់បន្ថយអត្រាជំងឺ NCD ដោយជោគជ័យ អាចគាំទ្របច្ចេកទេសដល់ ប្រទេសដែលមានចំណូលទាប ដូចជាកម្ពុជា និងឡាវ ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២. ម្រឹមគោលនយោបាយសម្រាប់សភា AIPA

ដើម្បីដោះស្រាយបន្ទុកដែលកំពុងកើនឡើងនៃ ជំងឺមិនឆ្លង ក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន សភា AIPA គួរតែពិចារណាវិធានការគោលនយោបាយមួយចំនួនខាងក្រោមនេះ៖

1. ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីដាក់កម្រិតលើទីផ្សារនៃអាហារដែលមិនមានសុខភាព ការដាក់ពន្ធលើភេសជ្ជៈមានជាតិស្ករ និងកំណត់អាណត្តិការអប់រំសុខភាពដ៏ទូលំទូលាយនៅក្នុងសាលារៀន។

2. ចាប់ផ្ដើមគំនិតផ្ដួចផ្ដើមសុខភាពសាធារណៈក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីរបបអាហារដែលមានសុខភាពល្អ សកម្មភាពរាងកាយទៀងទាត់ និងការបង្ការជំងឺមិនឆ្លង ដំណាក់កាលដំបូង ជាពិសេសផ្ដោតលើកុមារដែលមានអាយុចូលរៀន។
3. ពង្រីកសេវាថែទាំសុខភាពបង្ការ ជាពិសេសនៅតំបន់ជនបទ និងតំបន់ដែលខ្វះខាត ដើម្បីកាត់បន្ថយកត្តាហានិភ័យ ជំងឺមិនឆ្លង ក្នុងចំណោមប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះ។
4. កៀរគរធនធានដើម្បីសម្រេចបាននូវការគ្របដណ្ដប់សុខភាពជាសកល និងធ្វើការស្ទង់មតិប្រជាជនដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃសេវាសុខភាពដែលទាក់ទងនឹងជំងឺមិនឆ្លង បន្ទាប់ពីការអនុវត្តការស្ទង់មតិលើហានិភ័យសុខភាព។
5. លើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការឆ្លងដែន និងចែករំលែកឧត្តមានុវត្តន៍ ដើម្បីបង្កើនយុទ្ធសាស្ត្របង្ការជំងឺមិនឆ្លង នៅទូទាំងអាស៊ីអាគ្នេយ៍។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការកើនឡើងអត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃជំងឺមិនឆ្លង ក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជននៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ បង្ហាញពីការគំរាមកំហែងយ៉ាងសំខាន់ដល់សុខភាពសាធារណៈ និងស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ ខណៈពេលដែលប្រទេសដូចជាប្រទេសសិង្ហបុរីមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះ ប្រទេសមួយចំនួនទៀត រួមទាំងកម្ពុជា និងឡាវ ប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាជាច្រើនផងដែរ។ សភា AIPA មានទីភារៈកិច្ចពិសេសដើម្បីធានាអោយមានដំណោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ តាមរយៈសកម្មភាពនីតិប្បញ្ញត្តិ ការបង្កើនការបែងចែកធនធាន និងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់។ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយដែលបានណែនាំ សភា AIPA អាចបង្កើតបរិយាកាសដែលមានសុខភាពល្អជាងមុនសម្រាប់កុមារ និងយុវជន ដែលទីបំផុតរួមចំណែកដល់អនាគតដ៏ត្រចះត្រចង់ និងនិរន្តរភាពសម្រាប់តំបន់។

¹ World Health Organization (2022). NCD Country Profiles. Available at <https://www.who.int/teams/noncommunicable-diseases/surveillance/data/profiles-ncd>
Accessed on May 9, 2024

² World Health Organization. Non-communicable diseases. WHO South-East Asia (2022). WHO South-East Asia Region to accelerate progress for NCD prevention and control, available at <https://www.who.int/southeastasia/news/detail/07-09-2022-who-south-east-asia-region-to-accelerate-progress-for-ncd-prevention-and-control>, Accessed July 10, 2024

³ Unicef and Asean (2024). Minimum standards and guidelines on actions to protect children from the harmful impact of marketing of food and non-alcoholic beverages in the ASEAN

region. Available at https://asean.org/wp-content/uploads/2023/09/Digital_Single-pages_ASEAN-GMS_Marketing-to-children_FINAL_23Apr24.pdf. Assessed on June 2, 2024

⁴ WHO South-East Asia (2022). *WHO South-East Asia Region to accelerate progress for NCD prevention and control*. Available at: <https://www.who.int/southeastasia/news/detail/07-09-2022-who-south-east-asia-region-to-accelerate-progress-for-ncd-prevention-and-control> [Accessed 10 July 2024].

⁵ Singapore Ministry of Health (2014). The Healthy Living Master Plan. Available at https://extranet.who.int/countryplanningcycles/sites/default/files/planning_cycle_repository/singapore/moh_healthy_living_master_plan_inside_page_8d.pdf. Accessed on March 11, 2024

⁶ United Nations Thailand (n.a) Prevention and Control of Noncommunicable Diseases in Thailand: Case for Investment. Available at https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/th/UNDP_TH_WHO_THAILAND_NCD-IC-REPORT_v06_231121.pdf.

4. Sornpaisarn, B., Limmade, Y., Pengpid, S., Jayasvasti, I., Chhoun, P., Somphet, V., Mustapha, F.I., Kaung, K.K., Chailek, C., Bao, T.Q. and Rehm, J., 2023. Assessing data availability of NCD prevention and control in six ASEAN countries based on WHO global monitoring framework and the progress monitor indicators. *BMC Public Health*, 23(1), p.272.